

STEKLEN TUJEK V PREBAVILIH – PRIKAZ PRIMERA

M. Becker, T. Krenčnik, J. Dolinšek

*Enota za pediatrično gastroenterologijo, hepatologijo in prehrano, Klinika za pediatrijo,
Univerzitetni klinični center Maribor, Maribor, Slovenija*

IZVLEČEK

Izhodišče: V prispevku predstavljamo primer steklenega tujka v prebavilih ter na kratko povzemamo pristop, diagnostične metode in zdravljenje ob prisotnosti tujka v prebavilih.

Prikaz primera: Na Enoto za gastroenterologijo UKC Maribor smo sprejeli 4-letno deklico, ki naj bi pogoltnila košček stekla. Ob sprejemu je bila pri zavesti, življenjske funkcije pa so bile stabilne in v mejah normalnih vrednosti. V smernicah glede zaužitja ostrih tujkov svetujejo, da ostre tujke nujno odstranimo z endoskopijo, ki smo jo opravili v splošni anesteziji. Izvlekli smo košček stekla, velik približno 0,8 cm. Po posegu je deklica dobro okrevala.

Zaključek: V večini primerov ob zaužitju tujkov v prebavilih specifično zdravljenje ni potrebno. Pri asimptomatskih, a sicer zdravih otrocih se večina nizkotveganih tujkov izloči sama. Pri ostrih predmetih, kot so žblji, lasnice, zaponke, vijaki ali borove iglice, je potrebna posebna pozornost, saj lahko povzročijo zaplete, npr. predrtje požiralnika, trahealno fistulo, peritonitis, aortoezofagealno fistulo in tvor, včasih celo smrt. Te tujke odstranimo takoj z endoskopijo. Tujek, ki je zagozden v požiralniku, skoraj vedno zahteva nujno obravnavo.

Ključne besede: otroci, tujek, steklo, prebavila, endoskopija.

VPLIV DEBELOSTI NA AKUTNO OBOLEVNOST OTROK

L. Besednjak-Kocijančič

*Dispanzer za otroke in šolarje Šempeter pri Gorici, Zdravstveni dom Nova Gorica,
Šempeter pri Gorici, Slovenija*

IZVLEČEK

Uvod: Uravnotežena prehrana in ustrezna telesna dejavnost omogočata vzdrževanje ustrezne telesne teže. Sedeč življenjski slog in vnos energijsko goste hrane vodita v nastanek debelosti. Debelost je pomemben dejavnik kroničnih bolezni, podatkov o vplivu debelosti na nastanek akutnih bolezni otrok pa je manj. Z raziskavo smo želeli oceniti vpliv debelosti na pojav nekaterih akutnih bolezni in na obiske pri pediatru.

Preiskovanci in metode: V raziskavo smo zajeli 1087 otrok (555 dečkov in 532 deklic) in jih glede na vrednost indeksa telesne mase (ITM) razdelili v dve skupini – skupino A (911 otrok z vrednostjo ITM < 95) in skupino B (176 otrok z vrednostjo ITM > 95. percentil za otrokovo starost). Spremljali smo pojav bolečin v trebuhu, akutnih bolezni prebavil (ABP), vnetja ušes, bolezni spodnjih dihal (ABD) in astme. Podatke smo pridobili iz otrokove dokumentacije in jih dopolnili s podatki, pridobljenimi s sistemom ZUBZS o »Obiskih in boleznih« na primarni ravni.

Rezultati: V populaciji je bilo 16,2 % debelih otrok. Debelost smo pogosteje opazili pri dečkih kot pri deklicah (24,1 % oz. 12,3 %; $p < 0,01$). Pogosteje so zaradi akutne bolezni vsaj enkrat obiskali pediatra otroci iz skupine B (45,5 % oz. 72,7 %; $p < 0,001$). Bolečine v trebuhu (16,2 % oz. 15,3 %), ABP (34,4 % oz. 33,5 %) in vnetja ušes (21,2 % oz. 17,6 %) so se enako pogosto pojavljali v obeh skupinah ($p > 0,05$). Pljučnice (4,6 % oz. 9,1 %), ostale ABD (22,6 % oz. 40,9 %) in astma (8,2 % oz. 15,9 %) so bile pogostejše v skupini B ($p < 0,01$).

Zaključek: V raziskavi smo dokazali, da je debelost pomemben dejavnik nastanka astme, pojava okužb spodnjih dihal in pogostejših obiskov pediatra na primarni ravni.

Ključne besede: debelost, otroci, akutne bolezni.

ALI SO GIBALNO SPRETNI ŠOLARJI V OSPREDJU TUDI KOGNITIVNO?

T. Bregant¹, L. Tacol², G. Starc³

(1) Univerzitetni Rehabilitacijski Inštitut URI Soča, Ljubljana, Slovenija

(2) MEi:CogSci program, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija

(3) Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija

IZVLEČEK

Izhodišča: Gibanje je ključno za zdravje in za razvoj kognitivnih, tudi izvršilnih, sposobnosti pri otrocih. V nacionalnih sistemih spremljanja telesnega in gibalnega razvoja otrok v razvitih državah sveta opazajo, da se otroci vse manj gibljejo in da je vedno več otrok s prekomerno telesno težo.

Namen: V raziskavi smo želeli proučiti povezave med telesnimi merami, gibalnimi spretnostmi in izvršilnimi funkcijami v otroštvu.

Material, preiskovanci, metode: V raziskavo, odobreno s strani etične komisije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, smo po pridobitvi soglasja staršev in šole vključili otroke iz sedmih osnovnih šol izbrane regije, ki smo jih testirali s posebej oblikovano testno baterijo kognitivnih sposobnosti s poudarkom na izvršilnih funkcijah (Slana, Pečjak in Repovš; 2017). S faktorsko analizo smo opredelili štiri dejavnike: delovni spomin, inhibicijo distraktorjev, besedno fluentnost in preklapljanje. Podatke smo povezali z nacionalno zbirko podatkov o telesnem fitnessu in telesni dejavnosti otrok (SLOfit). Analizirali smo agregirane podatke, ki smo jih pridobili anonimno.